

Erhvervsstyrelsen
Att. Dennis Lindberg Laursen
digitalbogfoering@erst.dk
erst@erst.dk

København, den 6. marts 2025

Sag nr. 2022 - 11381: Høring over udkast til bekendtgørelse om ikrafttræden af bestemmelser i lov om bogføring vedrørende pligt til digital bogføring for visse virksomheder, som ikke har pligt til at aflægge årsrapport efter årsregnskabslovens § 3, stk. 1, m.fl.

På vegne af Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation skal jeg rette henvendelse om ovennævnte høring om ikrafttrædelsesbestemmelser i bogføringsloven. Vi er bevidste om, at fristen for høringssvar er overskredet, men ABF har ikke været på høringslisten. Dette undrer vi os over, da vi i 2022 har skrevet høringssvar og været i foretræde for Erhvervsudvalget om netop reglerne for virksomheder, der er omfattet af bogføringsloven, men ikke er årsregnskabspligtige efter årsregnskabsloven. Vi har haft løbende skriftlig og mundtlig dialog med Betinna Østermark fra Erhvervsstyrelsen, samt stillet spørgsmål til og fået svar fra daværende Erhvervsminister Simon Kollerup vedrørende denne gruppe af virksomheder og pligten til digital bogføring i forbindelse med L 163 om forslag til bogføringslov. Jeg har dog ved telefonisk henvendelse i dag til Dennis Lindberg Laursen fået oplyst, at Erhvervsstyrelsen vil behandle vores henvendelse, hvilket vi værdsætter.

ABF repræsenterer i dag mere end 5.450 private andelsboligforeninger. Som vi påpegede i vores høringssvar fra 2022, er mere end halvdelen af disse selvadministrerende, typisk med omkring 10-20 andele. Disse foreninger er i forvejen belastede af stigende krav til bestyrelsesarbejdet, som i høj grad udføres af frivillige bestyrelsesmedlemmer med en høj gennemsnitsalder. En rapport fra Cevea fra april 2022 viser, at halvdelen af andelshavere uden for København By er pensionister og gennemsnitsalderen er på 55,9 år, hvilket er langt højere end for andre boligformer. Mange af disse bestyrelser har ikke digitale færdigheder, hvorfor et krav om anvendelse af et digitalt bogføringssystem vil tvinge endnu flere foreninger til at blive professionelt administreret, og derved pålægge foreningerne yderligere økonomiske belastninger.

Når Erhvervsstyrelsen på baggrund af en undersøgelse af markedet for registrerede digitale standard bogføringssystemer konkluderer, at der udbydes to gratisløsninger og ti systemer, som kan bruges for en månedlig abonnementsbetaling, der ikke overstiger 100 kr., viser dette altså ikke den fulde økonomiske byrde for den lille andelsboligforening, der i dag administreres af beboerne selv. Ved behov for bistand til digital bogføring fra en administrator, vil en andelsboligforening typisk skulle betale omkring 2-3.000 kr. pr. andel pr. år. Altså omkring 40-60.000 kr. årligt for en andelsboligforening med 20 rækkehuse.

På den baggrund mener ABF fortsat, at en forpligtelse for andelsboligforeninger til at benytte et digitalt bogføringssystem vil være urimeligt bebyrdende for foreningerne, og at det ikke er proportionalt med

**Andelsboligforeningernes
Fællesrepræsentation**

Vester Farimagsgade 1, B. sal
1606 København V

abf@abf-rep.dk
Tlf. 33 86 28 30

www.abf-rep.dk



gevinsterne ved en digitalisering at pålægge mindre andelsboligforeninger sådanne udgifter. For en god ordens skyld skal vi endnu en gang fremhæve, at langt de fleste andelsboligforeninger ikke udarbejder et skatteregnskab, og der er derfor ikke noget hensyn at tage i forhold til at lette adgangen for skattemyndighederne til foreningernes bogføringsmateriale.

Det er endvidere fortsat ABF's juridiske vurdering, at Erhvervsstyrelsen bør ændre sin fortolkning af, hvad der omfattes af andelsboligforeningers nettoomsætning, da langt hovedparten af landets knap 10.000 andelsboligforeninger vil blive ramt af kravene til digital bogføring på grund af Erhvervsstyrelsens tolkning af, hvad der tæller med som nettoomsætning. ABF har tidligere været i dialog med Erhvervsstyrelsen om dette.

Medlemmerne i en andelsboligforening betaler en boligafgift til foreningen med henblik på betaling af ejendommens driftsomkostninger, og det er disse indbetalinger, som Erhvervsstyrelsen vurderer, skal tælle med som nettoomsætning. Nettoomsætning er defineret i bilag 1, litra C, nr. 13 i årsregnskabsloven som *"Salgsværdien af produkter og tjenesteydelser m.v. med fradrag af prisen for salgsskat, merværdiafgift og anden skat, der er direkte forbundet med salgsbeløbet."*

Medlemmernes indbetaling af boligafgift kan dog ikke sidestilles med produkter og tjenesteydelser m.v. Indbetaling af boligafgift kan heller ikke sidestilles med lejeindtægter, og det må understreges, at boligafgift og lejeindtægter behandles forskelligt i skattemæssig sammenhæng, idet en andelsboligforening vil være skattepligtig af en lejeindtægt, men ikke af indbetalt boligafgift, da boligafgift ikke er en indtægt fra en erhvervmæssig aktivitet.

Sammenfattende skal ABF på vegne af sine medlemmer opfordre til, at omsætningsgrænsen for omfattede virksomheder, der ikke har pligt til at aflægge årsrapport efter årsregnskabslovens § 3, stk. 1, sættes væsentlig højere i medfør af bogføringslovens § 34, stk. 2, så de mindre foreninger ikke omfattes næste år. Alternativt at boligafgift i en andelsboligforening ikke skal medregnes som omsætning, hvilket vi som beskrevet mener vil være fuldt i overensstemmelse med årsregnskabslovens definition på nettoomsætning.

Kopi af dette brev fremsendes også til Folketingets Erhvervsudvalg.

Med venlig hilsen


Anne Kristensen
Juridisk chef

**Andelsboligforeningernes
Fællesrepræsentation**

Vester Farimagsgade 1, 8. sal
1606 København V

abf@abf-rep.dk
Tlf. 33 86 28 30

www.abf-rep.dk

Erhvervsstyrelsen
Att.: Dennis Lindberg Laursen
Langelinie Alle 17
2100 København Ø
E-mail: digitalbogfoering@erst.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om ikrafttræden af bestemmelser i lov om bogføring vedrørende pligt til digital bogføring for visse virksomheder, som ikke har pligt til at aflægge årsrapport efter årsregnskabslovens § 3, stk. 1, m.fl.

DI har den 3. februar 2025 modtaget høring over tre udkast til bekendtgørelser om ikrafttræden af bestemmelser i lov om bogføring vedrørende pligt til digital bogføring for visse virksomheder, som ikke har pligt til at aflægge årsrapport efter årsregnskabslovens § 3, stk. 1, m.fl. Bekendtgørelserne gennemfører den sidste fase af udrulningen af bogføringsloven.

DI kan tilslutte sig indholdet i de tre udkast til bekendtgørelser.

Som supplement til ikrafttrædelse af bogføringslovens bestemmelser for ikke bogføringspligtige virksomheder har vi modtaget notat om "Beregning af omsætningsgrænsen i ikke-regnskabspligtige virksomheder". DI kan tilslutte sig indholdet i notatet, og foreslår samtidig at det udstedes som en egentlig vejledning.

Supplerende materiale og opdateret business case

Samtidig med udkast til bekendtgørelser har DI modtaget følgende materiale:

- Undersøgelse af markedet for registrerede digitale standard bogføringssystemer
- Notat om udbydere af registrerede digitale standard bogføringssystemers erfaring med omstilling til digital bogføring for de årsregnskabspligtige virksomheder
- Revideret businesscase for ny bogføringslove

Gennem samarbejdet i Implementeringsforum, har DI tidligere haft lejlighed til at drøfte konsekvenserne af igangsætning af fase 3 samt de foreløbige erfaringer fra de første to faser med Erhvervsstyrelsen. DI vil gerne kvittere herfor.

Virksomhederne er blevet pålagt mange regulatoriske ændringer i de seneste år og har et stort behov for en pause i reguleringen, dels for at disse ændringer kan blive fuldt implementeret og dels for at give plads til fokus på den forretningsmæssige udvikling. DI bakker fortsat fuld ud op om arbejdet med automatiseringer og opfordrer samtidig til, at de næste tiltag på

automatiseringsområdet overvejes grundigt i lyset af de faktiske aktiviteter en ændring/ implementering kræver i virksomhederne (ud over de aktiviteter, der afdækkes i AMVAB målingerne), opdaterede vurderinger af effektiviseringspotentialet med udgangspunkt i det niveau virksomhederne her nået allerede samt hensynet til de ønskede lettelser. Vi ser frem til det fortsatte samarbejde herom.

Med venlig hilsen

Kristian Koktvedgaard
Fagleder, Moms, Regnskab og Revision

Tina Aggerholm
Senior Chefkonsulent – Regnskab og Revision,
Statsaut. revisor

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Att.: Chefkonsulent Dennis Lindberg Laursen
Sendt via mail til: digitalbogfoering@erst.dk

3. marts 2025

Høring over udkast til bekendtgørelse om ikrafttræden af bestemmelser i lov om bogføring vedrørende pligt til digital bogføring for visse virksomheder, som ikke har pligt til at aflægge årsrapport efter årsregnskabslovens § 3, stk. 1, m.fl.

Tak for muligheden for at kommentere på udkast til tre bekendtgørelser, notat, businesscase mv.

Vi har tidligere foreslået at udskyde ikrafttræden af reglerne for ikke-regnskabspligtige virksomheder til et senere tidspunkt end 1. januar 2026. Vi har også foreslået, at omsætningsgrænsen i en periode skulle være højere end 300.000 kr. Dette for at gøre implementeringen af reglerne lettere og undgå flaskehalsproblemer for både virksomhederne og deres rådgivere. Det er fortsat vores opfattelse, at dette vil være mest hensigtsmæssigt, men ser dog ikke de store problemer ved at lade reglerne træde i kraft den 1. januar 2026, hvis bekendtgørelserne og den nødvendige vejledning til virksomhederne kommer på plads i foråret 2025.

Nedenfor har vi nogle bemærkninger til to af bekendtgørelserne samt notatet om beregning af omsætningsgrænse i ikke-regnskabspligtige virksomheder. Vi har også enkelte input til Erhvervsstyrelsens vejledning.

Bekendtgørelser

Ny Bekendtgørelse om ikrafttræden:

§ 1 i ikrafttrædelsesbekendtgørelsen kan læses som om, at den træder i kraft med virkning for førstkommande regnskabsår efter 1. januar 2026. Da det formentlig ikke er hensigten, bør det præciseres for at udelade enhver tvivl.

Ændring af bekendtgørelse nr. 205 af 29. februar 2024:

Den gældende § 4, stk. 1, kræver en ugentlig sikkerhedskopi af bogførte transaktioner og bilag omfattet af § 2, stk. 2, der henviser til bogføringslovens § 7, stk. 1. "Bilag" er ikke defineret i disse bestemmelser, men må kunne afgrænses til bilag, hvor der er krav om digital opbevaring. Vi foreslår, at bekendtgørelsen præciserer, hvilke bilag der er omfattet, eventuelt med en henvisning til en eksisterende bestemmelse.

Den gældende § 4, stk. 2, kræver, at virksomheden opbevarer sikkerhedskopien hos en ikke-nærtstående part. Skal kravet forstås som én ikke-nærtstående part, eller må en virksomhed "opdele" sit bogføringsmateriale til arkivering og back-up hos to eller flere ikke-nærtstående parter? En sådan opdeling er særlig aktuelt for ejendomsinvesteringsselskaber med porteføljer. En mulighed for at opdele skal også understøttes af en

FSR – danske revisorer

Børsgade 4, 4. sal
DK - 1215 København K

Telefon +45 7225 5703
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295



mulighed for at angive flere forskellige opbevaringsenheders CVR-nr., når virksomheden indberetter sin årsrapport.

Den foreslåede affattelse af § 4, stk. 3, præciserer, hvilke virksomheder der er undtaget fra kravet om at opbevare sikkerhedskopi af bogføringen hos en ikke-nærtstående part. Med den ændrede ordlyd vil færre virksomheder være undtaget fra kravet. Flere virksomheder fanges således af opbevaringskravet, herunder de virksomheder, der omtales i Erhvervsstyrelsens gældende vejledning om ikke-registrerede systemer: "Kravet om sikkerhedskopiering gælder ikke for virksomheder, som er underlagt krav til opbevaring af sikkerhedskopier i anden lovgivning, fx DORA og NIS2, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 3." Er det tilsigtet?

Notat om beregning af omsætningsgrænsen i ikke-regnskabspligtige virksomheder

Vi bifalder, at styrelsen klarlægger og kommunikerer fortolkningen af de nye regler allerede nu for at forhindre fortolkningstvivil, når reglerne træder i kraft.

I forhold til størrelsesgrænsen for nettoomsætning er det for de enkelte virksomheder en lempelig fortolkning af reglerne, der fremgår af notatet, og det er i sig selv fint. Men fortolkningen er anderledes end den, der gælder i årsregnskabsloven for skifte af regnskabsklasser, og anderledes end fortolkningen af ind- og udtræden af revisionspligt. Den nye fortolkning af størrelsesgrænserne i bogføringsloven er derfor med til at komplicere regnskabsreglerne set under et, og gør det ikke nemmere at håndtere i praksis for rådgivere m.fl.

Er denne øgede kompleksitet i reglerne hensigtsmæssig, eller bør fortolkningen ensrettes med den, der allerede kendes fra årsregnskabslovens skift af regnskabsklasser?

Detailbemærkninger til notatet:

Der skrives både "omsætning" og "nettoomsætning". Da notatet henviser til årsregnskabslovens definition af nettoomsætning, bør der konsekvent skrives "nettoomsætning".

Side 1, nederst fremgår: "Beregningen af de to indkomstår skal ske i forhold til det tidspunkt, kravet om digital bogføring træder i kraft." Formuleringen kan med fordel ændres, da det ikke er indkomståret, der skal beregnes. Det handler vel blot om, hvilke indkomstår der skal anvendes for at afgøre, hvornår bogføringspligten indtræder for en virksomhed.

Side 2, afsnit 1: Anvend konsekvent "Indkomstår" og undlad at skrive "kalenderår." Grundlæggende har det vel intet formål at omtale kalenderår, når opgørelser sker baseret på indkomstårene?

Side 2, afsnit 1: Notatet kan med fordel præcisere, at virksomhedens nettoomsætning skal være over 300.000 kr. i 2 år, hvorefter virksomheden i det 3. år bliver omfattet af pligten til at anvende et digitalt bogføringssystem. Vigtigt at skrive det så præcist som muligt, da fortolkningen som nævnt ikke harmonerer med årsregnskabslovens fortolkning af skifte mellem regnskabsklasser.

Side 2, afsnit 2, fremgår: "Hvis virksomheden kun har haft ét indkomstår inden det tidspunkt, kravet om digital bogføring får virkning, f.eks. den 1. januar 2026, så træder kravet om digital bogføring tidligst i kraft fra den 1. januar 2027." Hvad betyder "tidligst" i denne sammenhæng? Hvis der er et indkomstår forud for 1. januar 2026, der slutter fx 31. oktober 2025, og det næste indkomstår løber i perioden 1. november 2025 til 31.

oktober 2026, så træder kravet om digital bogføring først i kraft pr. 1. januar 2027? Måske fint lige at understøtte det med et illustrativt eksempel.

Side 2, afsnit 2, fremgår: "Tilsvarende gælder for virksomheder, der stiftes nogenlunde samtidig med det tidspunkt, kravet om digital bogføring får virkning. Hvis det f.eks. er den 1. januar 2026, så træder kravet om digital bogføring tidligst i kraft fra den 1. januar 2028." Hvad menes med "nogenlunde samtidig"? Er det én dag eller en uge? Hvis en virksomhed stiftes/etableres 20. december 2025 med forkortet regnskabsår (indkomstår), så det første indkomstår er 20. december 2025 til 31. december 2025, og det næste indkomstår er 1. januar 2026 til 31. december 2026, er det så også tidligst 1. januar 2028, at der er krav om digital bogføring? Eller der det 1. januar 2027, forudsat at nettoomsætningen i begge indkomstår (også det korte indkomstår) overstiger TDKK 300?

Side 2 øverst omtales en situation med stiftelse. Længere nede på side 2 er en overskrift om "stiftelse af nye virksomheder". Vi anbefaler, at det holdes samlet et sted, hvis særlige forhold gør sig gældende for nystiftede virksomheder.

Side 2, afsnit 3-5: Notatet bør præcisere, at virksomhedens nettoomsætning ikke skal omregnes til en 12 måneders periode. Blot for at skabe klarhed om, at fortolkningen også her afviger fra reglerne i årsregnskabsloven.

Notatets beskrivelser kan med fordel illustreres med et skematisk eksempel. Fx en oversigt med en række årstal (vandret) og nettoomsætning henholdsvis over og under 300.000 kr. (lodret) med angivelse af, om en virksomhed har pligt til at anvende et digitalt bogføringssystem.

Skemaet kan fx opstilles som i dette eksempel vedrørende revisionspligten:

Eksempel på indtræden af revisionspligten:

Regnskabsår	1	2	3	4	5
Over/under størrelsesgrænse for revisionspligt	Under	Under	Over	Over	Over
Omfattet af revisionspligt	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Krav om oplysning i indeværende år om fravalg af revision for det kommende år, jf. § 10 a	Nej (*)	Nej	Nej	Nej	Nej

(Kilde: Henrik Steffensen mfl., Årsrapporten – kommentarer til årsregnskabsloven, Kar-nov 2020, til § 135, side 1049).

Spørgsmål og input til Erhvervsstyrelsens vejledning

Ny bekendtgørelse om ikrafttræden sætter bogføringslovens § 36 i kraft (årsregnskabslovens § 138 a) for personligt ejede virksomheder m.fl. Kravet i årsregnskabslovens 138 a (virksomhedens oplysninger om udbyder af bogføringssystem) gælder formentlig ikke for personligt ejede virksomheder og andre virksomheder i regnskabsklasse A, da disse virksomheder ikke i øvrigt skal indberette årsrapport til Erhvervsstyrelsen, men det bør præciseres i vejledningen.

Det er uklart, hvad dattervirksomheder af finansielle virksomheder skal indberette til Erhvervsstyrelsen, når disse virksomheder anvender et koncernforbundet bogføringssystem, jf. den nye formulering af bekendtgørelse nr. 205 af 29. februar 2024, § 4, stk. 3. Det bør præciseres i vejledningen.

En anden situation, som vejledningen også bør omtale, er, hvad der gælder, hvis man alene har udenlandsk erhvervsindkomst, hvor man som udgangspunkt er omfattet af bogføringsloven, men ikke kravet om digital bogføring.

Med venlig hilsen

Jan Brødsgaard
Chefkonsulent

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Att.: Dennis Lindberg Laursen
Sendt pr. e-mail til digitalbogfoering@erst.dk
Journalnr. 2022-11381

F&P



**FINANS
DANMARK**

Høringssvar vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om ikrafttræden af bestemmelser i lov om bogføring m.m., udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pligt til opbevaring af bilag i et digitalt bogføringssystem og udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om krav til virksomheders digitale bogføringssystemer, der ikke er registreret efter bogføringsloven

Forsikring & Pension og Finans Danmark vil gerne takke for muligheden for at blive hørt både i forbindelse med udarbejdelsen af og nu i den offentlige høring af disse tre bekendtgørelser. Vi noterer os, at ikrafttræden for hvornår finansielle virksomheder omfattes af kravet om digital bogføring er rykket frem, og vi kvitterer for den nødvendige undtagelse i forhold til sikkerhedskopier for datterselskaber, som anvender et koncernfælles bogføringssystem, er medtaget i forslaget.

Vi opfordrer til, at Erhvervsstyrelsen i sin kommunikation tydeliggør, hvad der specifikt vedrører virksomheder omfattet af lov om finansiell virksomhed eller lov om forsikringsvirksomhed, herunder i vejledninger og anden kommunikation. Det er centralt i forholdt til, at virksomhederne i den finansielle sektor ikke skal anvende unødigt tid og ressourcer på at kunne anvende regelsættet. I denne forbindelse vil vi ligeledes opfordre til, at Erhvervsstyrelsen tydeliggør, at de finansielle virksomheders nuværende registrering/dokumentation for "renteopkrævning/beregning", "policer mv.", "handelsnotaer" og "gebyrer" o. lign fortsat lever op til lovgivningens opbevarings- og dokumentationskrav og derved også fremadrettet kan anvendes. Vi bidrager gerne til dette arbejde.

I forhold til den fremsendte businesscase, finder vi det nødvendigt, at de administrative byrder for finansielle virksomheder bliver opgjort og vurderet. Vi opfordrer på det kraftigste til, at Erhvervsstyrelsen foretager en måling af

28.02.2025

F&P
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf.: 41 91 91 91
fp@fogp.dk
www.fogp.dk
CVR 11 62 81 84

Anne Barrett
Fagleder for Regnskabsregulering
Dir. 41919060
aba@fogp.dk

Sagsnr. GES-2014-00302
DokID 506744

Finans Danmark
Amaliegade 7
1256 København K
Tlf. 3370 1000
mail@finansdanmark.dk
www.finansdanmark.dk

Martin Thygesen
Kontorchef
Dir. 33701024
mat@fida.dk

Brancheorganisation
for forsikringsselskaber
og pensionskasser

de administrative byrder for finansielle virksomheder for at sikre et fuldstændigt overblik over de administrative konsekvenser ved bogføringsloven. Pt. foreligger der således ikke et grundlag for at vurdere, om det - ligesom for ikke-finansielle virksomheder - også for finansielle virksomheder gælder, at nytten ved digital bogføring klart overstiger byrderne, og at reglerne derfor kan sættes i kraft.

F&P

Sagsnr.

GES-2014-00302

DokID

506744

Vi står gerne til rådighed, hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål eller bemærkninger, ligesom vi gerne bidrager til det videre arbejde med bogføringsloven.

Med venlig hilsen

Anne Barrett & Martin Thygesen

Direkte: +45 41919060 og +45 33701024

Mail: aba@fogp.dk og mat@fida.dk